

Posudek na bakalářskou práci Natálie Ferreiry de Sousa „*Jazyková situace v Angole*“

FF UK Praha, 2016, 46 stran

Vedoucí práce PhDr. Jaroslava Jindrová, Ph.D.

Diplomantka si pro svou bakalářskou práci vybrala téma jazykové situace v Angole. Ke zpracování tématu jí pomohly osobní vazby na angolské prostředí, neboť v našich podmínkách chybějí zejména aktuální informace o postavení portugalštiny a domorodých jazyků v této rozsáhlé a složité zemi. Z toho hlediska považují zvolené téma za velmi přínosné.

Práce je přehledně členěna do deseti kapitol. V úvodu uvádí autorka základní informace o Angole a pak se již věnuje základním historickým faktům, od prvních doložených obyvatel dnešního angolského území až po dobu po vyhlášení nezávislosti. Nedostatek informací pramení rovněž ze skutečnosti, že občanská válka v zemi skončila teprve na počátku 90. let dvacátého století. Stejně složitá jako situace historická je i situace sociolingvistická. Na území dnešní Angoly existují stovky domorodých jazyků, tvořících tři velké jazykové skupiny: nebantuské africké jazyky, bantuské africké jazyky a portugalština. Diplomantka se podrobně věnuje nejdůležitějším z těchto jazyků a zařazuje je i zeměpisně.

Následující kapitola je věnována postavení portugalštiny před vyhlášením nezávislosti i po získání nezávislosti. Koloniální jazyková politika Portugalců se snažila upevnit dominantní postavení portugalštiny jako všeobecného dorozumívacího jazyka. Situace domorodých jazyků se příliš nezměnila ani po vyhlášení nezávislosti, kdy z politických důvodů nebylo možné žádný z domorodých jazyků povýšit na jazyk oficiální, neboť by to mělo nutně za následek etnické konflikty. Portugalština tak i nadále zůstává a v budoucnosti zůstane oficiálním jazykem, některé domorodé jazyky však již jsou vyučovány v angolských školách. Jejich šíření podporuje i angolský státní rozhlas, který podporuje pořady vysílané v těchto jazycích.

V poslední kapitole uvádí autorka příklady vzájemného ovlivňování mezi portugalštinou a některými domorodými jazyky.

Autorka prokázala velmi dobrou orientaci v odborné literatuře, zejména v portugalsky psaných studiích a zároveň využila znalosti prostředí. Práce rozhodně splnila zadání a podala přehledný nástin jazykové situace v Angole z pohledu historického i současného.

Po stránce obsahové není práci téměř co vytknout, drobné připomínky mám ke stránce formální. Jako příklad uvádím nejednotné názvy zemí a panovníků, kde se střídá český překlad s portugalským (Alfons I x João IV), špatné skloňování portugalských vlastních jmen, drobné chyby v českém jazyce a občasné vyšínutí z vazby (např. strana 10 – podmanit a přimět k práci...) a nepřesné překlady portugalských názvů (Instituto Nacional de Estatística – Institut národních statistik; FNLA – Frente Nacional de Libertação de Angola – Angolská národní liberální fronta, a další).

Přes tyto drobné nedostatky však práce splňuje všechny požadavky kladené na bakalářskou práci. Vzhledem tomu, že zároveň splňuje i všechny formální požadavky, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji předběžné hodnocení výborně až velmi dobře v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze, dne 6. 6. 2016

PhDr. Jaroslava Jindrová, Ph.D.